

Muhoksen kunnan lausunto Kiukuranevan sähkövaraston sijoittamisluvasta tehtyyn valitukseen

Mkktmk 17.06.2026 § 22
54/10.03.00.02/2026

Valmistelija tekninen johtaja Mikko Kari (puh. 044 497 0008)

Muutoksenhaunalainen päätös
Muhoksen kunnanhallitus, 20.4.2026, § 91
Valittaja
XXXX

Lausuntopyyntö:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus pyytää antamaan lausunnon oheisen valituksen johdosta. Lausunnossa on annettava selostus asiasta, vastattava oikeudenkäynnin osapuolen esittämiin vaatimuksiin ja niiden perusteluihin sekä lausuttava esitetystä selvityksestä.

Lausunnon lisäksi hallinto-oikeudelle toimitettaviin asiakirjoihin tulee liittää valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muu tarvittava selvitys. Lausunnon liitteenä toimitettavista asiakirjoista on laadittava luettelo, johon asiakirjat on nimetty niiden sisältöä kuvaavalla tavalla, jotta oikeudenkäynnin osapuolet saavat tietoonsa hallinto-oikeudessa olevan oikeudenkäyntiaineiston.

Nimestä tulee selvittää lähtökohtaisesti myös kyseisen asiakirjan laatimispäivämäärä. Lisäksi pyydetään ilmoittamaan hallinto-oikeudelle toimitettavien asiakirjojen salassapitoperusteet ja -ajat. Lausunto liiteasiakirjoineen on toimitettava kukin asiakirja omana tiedostonaan nimettynä liiteluettelosta ilmenevän nimen mukaisesti.

Lausunto, liiteluettelo, valituksenalaisen päätöksen perusteena olleet asiakirjat sekä muu selvitys on toimitettava hallinto-oikeuteen 26.6.2026 mennessä.

MUHOKSEN KUNNAN LAUSUNTO
Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle
Diaarinumero 929/03.04.04.16/2026
Valittaja: XXX

Muutoksenhaun kohde: Muhoksen kunnanhallituksen päätös 20.4.2026 § 91

1. Johdanto

Muhoksen kunnanhallitus antaa täten lausuntonsa XXX:n valituksen johdosta.

Kunta kiistää valituksessa esitetyt väitteet ja katsoo, että kunnanhallituksen päätös 20.4.2026 (§ 91) on lainmukainen, perusteltu ja rakentamislain 45 §:n mukainen.

Kunnan näkemyksen mukaan valituksenalainen hanke estää tai olennaisesti vaikeuttaa Leppiniemi–Pyhänsivu -asemakaavan toteuttamista sekä vaarantaa kunnan strategisen kärkihankkeen, Muhoksen Bioparkin, etenemisen. Näin ollen sijoittamislupaa ei voitu myöntää.

2. Asian tausta ja kunnan maankäytöllinen kokonaisuus

2.1 Muhoksen Biopark – kunnan strateginen kärkihanke

Muhoksen kunta käynnisti 31.1.2023 Biopark-hankkeen, jonka tavoitteena on kehittää Pyhänselän sähköaseman ympäristöstä energiaintensiivisen teollisuuden, energian tuotannon, siirron ja kulutuksen kokonaisuus.

Hankkeen lopputuloksena laadittiin Pyhänselän sähköaseman ympäristön maankäytön visio, joka hyväksyttiin 16.1.2024.

Biopark-hankkeen toteuttamisen keskeinen edellytys on Pyhänselän sähköaseman vapaan liityntäkapasiteetin hyödyntäminen kaavoitettuihin ja suunniteltuihin teollisuus- ja energiainfrastruktuurin hankkeisiin.

2.2 Muhoksen kunnan Biopark hankkeen kaavoitus

Kunta on käynnistänyt Muhos Biopark hankkeen toteutuksen maankäytön suunnittelulla ja hankkeita toteuttavat yleis- ja asemakaavatyöt alueidenkäyttölain mukaisesti. Kunta edennyt maankäytön suunnittelussa johdonmukaisesti ja aikajärjestyksessä:

Leppiniemi–Pyhänsivu yleiskaavan laadinta aloitettu: 19.2.2024 ja yleiskaava hyväksytty: 26.1.2026.

Asemakaavan laadinta aloitettu: 21.5.2024 ja asemakaava hyväksytty: 3.3.2026.

Asemakaava-alueelle on suunniteltu energiaintensiivisiä teollisia toimintoja, joiden toteuttaminen edellyttää merkittävää liityntäkapasiteettia viereiseltä Pyhänselän sähköasemalta.

2.3 Kiukuranevan energiavarastohankkeen vireilletulo

Valittajan sijoittamislupahakemus on tullut vireille 9.7.2025 ja viimeisin hakemuksen asiakirjatäydennys on toimitettu 19.2.2026.

2.4 Aikaprioriteetti

Kiukuranevan sähkövarastohanke on tullut vireille selvästi myöhemmin kuin kunnan oma Biopark-hanke ja siihen liittyvä kaavoitus. Kunta katsoo, että aikaprioriteettiperiaate on olennainen arvioitaessa hankkeiden keskinäistä suhdetta ja rakentamislain 45 §:n soveltamista. Muhoksen kunnan näkemyksen mukaan yksityisen hankkeen sijoittamislupa ei voi toimia oikopolkuna kunnallisen kaavoituksen ohi.

Kunta korostaa, että sijoittamislupamenettely ei ole tarkoitettu ohittamaan kunnan maankäytön suunnittelua, varaamaan sähköverkon kapasiteettia ennen kaavoitusta, eikä luomaan tosiasiallista etusijaa muihin alueidenkäyttölain mukaisesti suunniteltuihin hankkeisiin nähden.

Jos sijoittamislupa lupa teollisen kokoluokan sähkövarastolle myönnettäisiin, se käytännössä sitoisi Pyhänselän sähköaseman kapasiteettia tavalla, joka estää ja tai oleellisesti viivästyttää asemakaavan toteuttamisen.

3. Rakentamislain 45 § – haitta kaavoitukselle ja yhdyskuntakehitykselle

Rakentamislain 45 §:n mukaan sijoittamislupa voidaan evätä, jos hanke: estää tai olennaisesti vaikeuttaa kaavoitusta, tai aiheuttaa haitallista yhdyskuntakehitystä.

3.1 Sähköverkon kapasiteetti on energiaintensiivistä teollista toimintaa sisältävän kaavoituksen toteuttamisedellytys. Leppiniemi–Pyhänsivu - asemakaavan toteuttaminen edellyttää, että Pyhänselän sähköasemalla on

käytettävissä riittävä liityntäkapasiteetti kaava-alueen energiaintensiivisille toiminnoille.

Valittajan hanke sijoittuu asemakaavan välittömään ja Pyhänselän sähköaseman välittömään läheisyyteen. Hankkeen liittäminen samaan kantaverkon sähköasemaan kuluttaisi samaa kapasiteettia, jota kunta tarvitsee asemakaavan toteuttamiseen.

3.2 Fingridin lausunnot ja kapasiteettitieto
Kunta täsmentää seuraavaa:

Fingridiltä on pyydetty kirjallista lausuntoa 26.2.2026 energiavaraston liitettävyydestä ja Pyhänselän sähköaseman kapasiteetista. Kirjallista lausuntoa ei ole toimitettu kunnalle ennen päätöksentekoa.

Fingridin kanssa käydyissä puhelinkeskusteluissa on kuitenkin tullut esille sähköaseman liityntäkapasiteetin rajoitteet ja se, että alueella on useita kapasiteetista kilpailevia hankkeita. Nämä tiedot ovat olleet kunnan tiedossa päätöksentekohetkellä ja ne ovat vahvistaneet kunnan käsitystä kapasiteetin rajallisuudesta.

Muhoksen kunta viittaa myös valittajan liitteenä olevaan Fingridin valittajalle toimittamaan sähköpostivastaukseen 3.3.2025, jossa todetaan:

“Alueella on muutamia kilpailevia hankkeita ja niillä voi olla toteutuessaan vaikutuksia liittymän toteuttamiseen ja vapaan kapasiteetin suuruuteen.”

Tämä vahvistaa kunnan kokonaisarvion siitä, että kapasiteetti on rajallinen ja että sen kohdentaminen on välttämätöntä arvioida kaavoituksen ja kunnan strategisten hankkeiden, yleisen edun ja kehittämisen näkökulmasta.

4. Asian selvittäminen ei ole ollut puutteellista
Valittaja väittää, että kunta ei olisi selvittänyt asiaa riittävästi.
Kunta toteaa seuraavaa:

Kunnalla oli käytössään riittävä tieto siitä, että sähköaseman kapasiteetti on rajallinen ja että valittajan hanke vaikuttaisi kaavoituksen toteuttamisedellytyksiin. Fingridin kirjallisen lausunnon puuttuminen ei poista sitä, että kunta on saanut puhelinkeskusteluissa olennaiset tiedot kapasiteettirajoitteista.

Kunnan päätös perustuu kunnan omaan maankäytölliseen arviointiin, ei Fingridin teknisiin yksityiskohtiin. Kunta ei ole velvollinen pyytämään hanketoimijalta lisäselvityksiä silloin, kun ratkaisu perustuu kaavoituksen toteuttamisedellytysten turvaamiseen.

Näin ollen asian selvittäminen ei ole ollut puutteellista hallintolain 31 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

5. Yhdenvertaisuus ja suhteellisuus

5.1 Yhdenvertaisuusperiaate

Asemakaavan mukaiset hankkeet ovat kunnan omia, kaavoitettuja ja yleisen edun mukaisia. Valittajan hanke on yksityinen ja kaava-alueen ulkopuolinen. Hankkeet eivät ole keskenään vertailukelpoisia yhdenvertaisuusperiaatteen näkökulmasta. Yhdenvertaisuutta on hankkeiden toteuttaminen aikaprioriteettiperiaatteen mukaisesti ja alueidenkäyttölain mukaisella kaavoituksella.

5.2 Suhteellisuusperiaate

Sijoittamisluvan epääminen on välttämätön ja oikeasuhtainen toimenpide, koska sähköverkon liitntä kapasiteettia ei voida jakaa niin, että kaavoituksen toteuttaminen turvataan, vaihtoehtoiset liityntäpisteet eivät poista kaavoituksen toteuttamisedellytysten heikentymistä, asemakaavan mukaiset hankkeet ovat kunnan strategisesti ensisijaisia. **Muhoksen kunta korostaa , että valituksenalainen energiavarasto voidaan luvittaa sen jälkeen kun asemakaavan mukaiset hankkeet ovat saaneet rakennusluvan.**

6. Johtopäätökset

Muhoksen kunta katsoo, että valittajan hanke syö Pyhänselän sähköaseman liityntäkapasiteettia, josta syystä hanke vaarantaa Biopark-kokonaisuuden, Pyhänsivun yleiskaavan ja Leppiniemi Pyhänsivu asemakaavan toteuttamisen.

Hanke aiheuttaa rakentamislain 45 §:ssä tarkoitettua haittaa kaavoitukselle ja yhdyskuntakehitykselle ja kunnanhallituksen päätös on lainmukainen, perusteltu ja oikeasuhtainen.

7. Vaatimus

Muhoksen kunta pyytää, että Pohjois-Suomen hallinto-oikeus hylkää valituksen perusteettomana ja pitää kunnanhallituksen päätöksen 20.4.2026 (§ 91) voimassa.

Muhoksen kunnan lausunnon antaminen kuuluu kunnanhallituksen toimivaltaan.

Esittelijä	tekninen johtaja Mikko Kari
Päätösesitys	Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta hyväksyy valmistelun mukaisen lausunnon Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelle Kiukuranevan sähkövaraston sijoittamisluvasta tehtyyn valitukseen ja esittää sen edelleen kunnanhallituksen hyväksyttäväksi.
Päätös	Maankäyttö- ja kaavoitustoimikunta hyväksyi teknisen johtajan esityksen.